

**ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Методика викладання біології**

Освітня програма: Середня освіта (біологія та здоров'я людини)

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація 014.05 Біологія та здоров'я людини

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри  
Протокол № 7 від 13.03. 2023 р.

## **ЗМІСТ**

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

<b>1. Загальна інформація</b>	
Назва дисципліни	Методика викладання біології
Освітня програма	Середня освіта (біологія та здоров'я людини)
Спеціальність	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація	014.05 Біологія та здоров'я людини
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	нормативна
Курс / семестр	3/6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 30 год. Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	<a href="http://www.d-learn.pu.if.ua">www.d-learn.pu.if.ua</a>
<b>2. Опис дисципліни</b>	
<b>2. Анотація до курсу</b>	
<b>Мета та цілі курсу</b>	
<p><b>Метою</b> викладання курсу є: опанування студентами методики навчання біології та формування у них готовності до пізнавальної взаємодії із школярами з метою майбутнього ознайомлення їх із загальними законами природи, природно-науковою картиною світу та системою “Людина і суспільство”.</p> <p><b>Основними завданнями</b> вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- оволодіння сучасними досягненнями як методичної науки і практики так і наукових методів біологічних досліджень (описового, експериментального, моніторингу, статистичного та ін.);</li> <li>- формування у студентів педагогічних умінь і навичок із моделювання і проведення різноманітних форм навчальних занять і наукових досліджень з біології у вищих навчальних закладах;</li> <li>- оволодіння передовим досвідом роботи шкіл різних типів;</li> <li>- розвиток потреби в самоосвіті та самовдосконаленні.</li> </ul>	
<b>Компетентності</b>	
<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної галузі біологія та основи здоров'я і сфери майбутньої професійної діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати інноваційні освітні й інформаційно-комунікативні технології навчання для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності.</p> <p>ЗК 8. Здатність свідомо, творчо діяти в складних та непередбачуваних професійних ситуаціях, генерувати нові ідеї й нести відповідальність за ухвалені рішення.</p> <p>ЗК 9. Здатність до самостійної роботи, співпраці на засадах партнерства і командної роботи.</p> <p>ЗК 10. Здатність до саморозвитку, рефлексії і самовдосконалення упродовж професійної діяльності та життя.</p> <p>СК 2. Здатність створювати або адаптувати навчальні програми, планувати освітній процес на рік, семестр, урок, організувати</p>	

учнів на уроці, в позаурочній діяльності, їх проєктну діяльність й оцінювати індивідуальні досягнення.

СК 3. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації здобувачів базової середньої освіти до саморозвитку й самовдосконалення.

СК 9. Здатність у процесі навчання та виховання учнів розуміти й реалізовувати стратегію сталого розвитку суспільства.

СК14. Здатність застосовувати основи сучасної педагогіки та психології в навчальному процесі в загальноосвітній школі, вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу у середній школі.

СК17. Здатність обирати та готувати методичні та дидактичні матеріали в процесі професійної діяльності.

СК18. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності та оцінки сучасного передового педагогічного досвіду.

### **Програмні результати навчання**

ПРН01. Здатність демонструвати знання і розуміння провідних понять, узагальнень і законів, концепцій, вчень і теорій біології та інших суміжних наук.

ПРН07. Здатність забезпечувати безпеку проведення біологічних досліджень в лабораторії та природних умовах.

ПРН08. Здатність знаходити та використовувати інформацію з різних джерел (електронних, письмових) згідно із завданням.

ПРН09. Здатність використовувати відповідну термінологію в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами, виконувати статистичне опрацювання результатів дослідження та правильно їх оформляти.

ПРН10. Здатність до впровадження системи наукових біологічних знань у викладанні біології, здійснення структурування навчального матеріалу.

ПРН11. Здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з біології, оцінювати нові відомості та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу.

ПРН13. Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання біології, спрямованих на розвиток здібностей учнів.

ПРН14. Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх закладах.

ПРН15. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з біології.

ПРН19. Здатність добирати і застосовувати сучасні освітні (інформаційно-комунікативні, дистанційні, інтерактивні, проєктні) технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності занять.

ПРН22. Розробляти навчально-методичні матеріали (навчальні програми, навчально-тематичні плани) на основі Державних стандартів та типових програм з урахуванням виду освітньої установи, застосовує педагогічні технології на достатньому рівні, вміє надавати професійні консультації в галузі біології та здоров'я людини, популяризує професійні знання та відстоює науковий світогляд.

### **3. Структура курсу**

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Цілі й завдання шкільної біологічної освіти	Знати цілі біологічної освіти школярів; класифікацію цілей і завдань шкільної біологічної освіти	Запитання
2	Формування й розвиток біологічних понять, умінь і навичок	Розуміти систему спеціальних і загально біологічних понять. Знати методіку розвитку біологічних понять. Вміти формувати вміння і	Запитання розбір кейсів

		навички учнів у процесі вивчення біології.	
3	Методи навчання біології	Опанувати методи навчання біології. Знати їх функції. Вміти застосовувати методи проблемного навчання, інноваційні методи.	Запитання розбір кейсів
4	Засоби навчання біології	Знати класифікацію засобів навчання біології	Запитання розбір кейсів
5	Форми навчання біології	Знати класифікацію форм навчання біології. Розуміти особливості організації та проведення уроків біології.	Запитання розбір кейсів
6	Позаурочна і позашкільна робота учнів з біології	Вміти організовувати позаурочну і позашкільну роботу учнів з біології	Запитання розбір кейсів
7	Факультативні заняття з біології	Знати завдання, зміст і структуру факультативних занять з біології у ЗЗСО	Запитання розбір кейсів
8	Матеріальна база навчання біології	Особливості функціонування кабінету біології та живого кутка. Вміти організувати роботу учнів на пришкольній навчально-дослідній земельній ділянці.	Запитання розбір кейсів
9	Особливості вивчення біології в навчальних закладах різних типів	Знати та розуміти особливості вивчення біології в навчальних закладах різних типів	Запитання розбір кейсів
10	Система самоосвіти вчителя біології	Знати основні функції сучасного вчителя біології	Запитання розбір кейсів

#### 4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Практичні роботи	40
Самостійна робота (підготовка реферату)	5
Індивідуальне завдання (підготовка конспекту уроку)	5
Підсумковий контроль	50
<b>Максимальна кількість балів</b>	<b>100</b>

#### 5. Ресурсне забезпечення

##### Рекомендована література

1. Верзілін М.М. Загальна методика викладання біології / М.М. Верзілін. – К.: Рад. Шк., 1980. – 352 с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури/ С.С. Вітвицька. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
3. Мороз І.В. Загальна методика навчання біології / І.В. Мороз. – К.: Либідь, 2006. – 592 с.
4. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / В.М. Нагаєв. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 232 с.

5.Ревзан О.О. Методика викладання у вищій школі / О.О. Ревзан. – Харків: Міськдрук, 2012. – 152 с.  
 6. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т.І. Туркот. – К.: Кондор, 2011. – 628 с.  
 7. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.

#### 6. Контактна інформація

Кафедра	Біології та екології, вул. Галицька, 2016, 506 каб., (0342)596164, <a href="https://kbe.pnu.edu.ua">https://kbe.pnu.edu.ua</a> , <a href="mailto:kbe@pnu.edu.ua">kbe@pnu.edu.ua</a>
Викладач (і)	Гнезділова Вікторія Ігорівна
Контактна інформація викладача	<a href="mailto:viktoria.gniezdilova@pnu.edu.ua">viktoria.gniezdilova@pnu.edu.ua</a>

#### 7. Політика курсу

Академічна доброчесність	Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Знімається 1 бал
Невідповідна поведінка під час заняття	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.

Викладач \_\_\_\_\_ Гнезділова В.І.